

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2011/16/UE în ceea ce privește schimbul automat obligatoriu de informații în domeniul fiscal

[COM(2016) 25 final – 2016/0010 (CNS)]

și

propunerea de directivă a Consiliului de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care afectează în mod direct funcționarea pieței interne

[COM(2016) 26 final – 2016/0011 (CNS)]

(2016/C 264/13)

Raportor: domnul Petru Sorin DANDEA

Coraportor: domnul Roger BARKER

La 9 și 10 februarie 2016, în conformitate cu articolele 113 și 115 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2011/16/UE în ceea ce privește schimbul automat obligatoriu de informații în domeniul fiscal

[COM(2016) 25 final – 2016/010 CNS]

și

Propunerea de directivă a Consiliului de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care afectează în mod direct funcționarea pieței interne

[COM(2016) 26 final – 2016/011 CNS].

Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 14 aprilie 2016.

În cea de a 516-a sesiune plenară, care a avut loc la 27 și 28 aprilie 2016 (ședința din 28 aprilie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 126 de voturi pentru și 7 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1. CESE salută inițiativa Comisiei Europene care propune implementarea uniformă la nivelul statelor membre a normelor conținute de proiectul privind BEPS (*Base Erosion Profit Shifting* – erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor) al OCDE. Aceasta se înscrie în cadrul eforturilor de combatere a fenomenului planificării fiscale agresive, practicat de unele corporații transnaționale, care erodează bazele fiscale ale statelor membre cu o sumă estimată între 50 și 70 de miliarde de euro pe an.

1.2. Pentru a se putea menține competitivitatea întreprinderilor europene, atractivitatea UE ca gazdă pentru investiții și coerența sistemului fiscal internațional, Comitetul consideră, în acest moment de redresare economică lentă și fragilă, de după criză, că nu ar trebui să se întreprindă demersuri mai ample decât cele asupra cărora s-a căzut de acord de fapt la nivelul OCDE și care sunt puse în practică și de ceilalți parteneri internaționali.

1.3. În acest context, Comitetul consideră că este important să se facă eforturi pentru realizarea unor condiții de concurență cu adevărat echitabile și pentru un regim unitar, implementat în același fel în toate statele membre. Este important ca riscul de fragmentare să fie limitat, având în vedere că poate pune în pericol eficacitatea măsurilor propuse.

1.4. CESE consideră că întreprinderile din sectorul financiar nu ar trebui excluse din cadrul de aplicare al directivei antievaziune. CESE recomandă Comisiei și statelor membre să intensifice negocierile la nivel internațional, în cadrul unor organisme ca OCDE sau G20, pentru a asigura o implementare uniformă a normelor propuse la nivelul UE și al OCDE și pentru a analiza posibilitatea și modalitatea aplicării acestora și în cazul întreprinderilor din sectorul financiar.

1.5. CESE susține propunerea și recomandă ca statele membre să accepte recuperarea sumelor datorate prin plăți eşalonate numai în cazul în care transferul nu urmărește exclusiv reducerea contribuției fiscale a întreprinderii în cauză.

1.6. CESE recomandă ca clauza *switch-over* să se aplice direct tuturor contribuabililor care realizează venituri în jurisdicții recunoscute ca paradisuri fiscale.

1.7. CESE sprijină normele din proiectul de directivă referitoare la societățile străine controlate.

1.8. Având în vedere faptul că operațiunile de planificare fiscală agresivă sunt realizate preponderent de corporații transnaționale de dimensiuni mari, CESE consideră că IMM-urile ar trebui excluse din cadrul de aplicare al directivei antievaziune și al directivei privind cooperarea administrativă (DAC).

1.9. Având în vedere solicitările organizațiilor din societatea civilă privind creșterea transparenței în domeniul impozitării corporațiilor multinaționale, CESE recomandă Comisiei să includă în cadrul prevederilor Directivei DAC obligația statelor membre de a face publice rapoartele privind rezultatele financiare care vor face obiectul schimbului automat de informații.

1.10. CESE încurajează Comisia să finalizeze procesul de elaborare a listei statelor sau teritoriilor care refuză respectarea standardelor de bună guvernare în domeniul fiscal. CESE consideră ca această listă ar trebui însoțită de sancțiuni aplicabile întreprinderilor care vor continua să opereze în cadrul acestor teritorii.

1.11. CESE recomandă Comisiei și statelor membre să stabilească un termen mai scurt de punere în aplicare a acestor norme care vizează implementarea uniformă la nivelul UE a angajamentelor asumate în cadrul negocierilor din procesul BEPS al OCDE.

1.12. Având în vedere impactul potențial asupra climatului de investiții în Europa, CESE ar fi apreciat prezența unei evaluări de impact în proiectul de directivă, așa cum se întâmplă de obicei în cazul propunerilor care vizează modificări substanțiale.

2. Propunerea Comisiei Europene

2.1. În ianuarie 2016, Comisia Europeană a prezentat Pachetul antievaziune ca parte a Agendei ⁽¹⁾ pentru o impozitare mai transparentă, mai echitabilă și mai eficace a întreprinderilor.

2.2. Pachetul conține o comunicare-umbrelă ⁽²⁾, care prezintă contextul politic, economic și internațional al luptei împotriva planificării fiscale agresive, precum și principalele elemente ale pachetului, și anume un proiect de directivă antievaziune ⁽³⁾, un proiect de directivă de modificare a directivei privind cooperarea administrativă ⁽⁴⁾ (DAC), o recomandare a Comisiei privind tratatele fiscale ⁽⁵⁾ și o comunicare privind strategia externă a Uniunii Europene ⁽⁶⁾ de cooperare cu statele terțe în domeniul bunei guvernări fiscale.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/anti_tax_avoidance/timeline_without_logo.png

⁽²⁾ COM(2016) 23 final.

⁽³⁾ COM(2016) 26 final.

⁽⁴⁾ COM(2016) 25 final.

⁽⁵⁾ C(2016) 271 final.

⁽⁶⁾ COM(2016) 24 final.

2.3. Comunicarea-umbrelă prezintă contextul politic, economic și internațional în care este lansat pachetul antievaziune. Acesta conține măsuri care urmăresc preluarea, la nivelul UE și al statelor membre, a unor elemente ale proiectului BEPS al OCDE, precum și a unei serii de noi măsuri suplimentare.

2.4. Proiectul de directivă antievaziune instituie norme care vizează combaterea practicilor de evitare a obligațiilor fiscale, care afectează în mod direct funcționarea pieței interne. Acestea se referă la deductibilitatea dobânzii, impozitarea la ieșire, clauza *switch-over*, norma generală antiabuz, norme privind societățile străine controlate și cadrul pentru combaterea tratamentului neuniform al elementelor hibride.

2.5. Proiectul de directivă privind modificarea directivei privind cooperarea administrativă conține măsuri care urmăresc implementarea la nivelul statelor membre a acțiunii 13 ⁽⁷⁾ din proiectul BEPS al OCDE. Acestea se referă la îmbunătățirea mecanismului de schimb automat de informații între administrațiile fiscale ale statelor membre și include între tipurile de informații care fac obiectul schimbului și informațiile referitoare la rezultatele exercițiului financiar pentru întreprinderile multinaționale.

2.6. Recomandarea Comisiei inclusă în Pachetul antievaziune se referă la întărirea prevederilor din tratatele fiscale încheiate de statele membre, pentru reducerea practicilor de planificare fiscală agresivă.

2.7. Comunicarea Comisiei privind strategia externă stabilește un cadru de lucru cu statele terțe mai robust și mai coerent în domeniul bunei guvernante fiscale.

3. Observații generale și specifice

3.1. Pentru a se putea menține competitivitatea întreprinderilor europene, atractivitatea UE ca gazdă pentru investiții și coerența sistemului fiscal internațional, Comitetul consideră, în acest moment de redresare economică lentă și fragilă, de după criză, că nu ar trebui să se întreprindă demersuri mai ample decât cele asupra cărora s-a căzut de acord de fapt la nivelul OCDE și care sunt puse în practică și de ceilalți parteneri internaționali.

Directiva antievaziune

3.2. În acest context, Comitetul consideră că este important să se facă eforturi pentru realizarea unor condiții de concurență cu adevărat echitabile și pentru un regim unitar, implementat în același fel în toate statele membre. Este important ca riscul de fragmentare să fie limitat, având în vedere că poate pune în pericol eficacitatea măsurilor propuse.

3.3. Proiectul de directivă propune implementarea uniformă la nivelul statelor membre a normelor conținute în proiectul BEPS al OCDE ⁽⁸⁾, care vizează combaterea planificării fiscale agresive la nivel global. După cum a subliniat în avizele anterioare ⁽⁹⁾, CESE salută inițiativa Comisiei și sprijină eforturile acesteia privind combaterea planificării fiscale agresive, această practică a unor întreprinderi multinaționale generând erodarea bazelor fiscale ale statelor membre cu o sumă estimată între 50 și 70 de miliarde EUR pe an.

3.4. CESE este de acord cu normele propuse, care limitează deductibilitatea dobânzilor în sectorul întreprinderilor. Cu toate acestea, este important ca normele UE să fie conforme cu cele ale OCDE și cu punerea lor în aplicare în Statele Unite și în alte jurisdicții economice importante. O abordare coordonată la nivel internațional ar contribui la limitarea activităților de planificare fiscală agresivă a anumitor corporații multinaționale care plătesc dobânzi „umflate” unor filiale situate în jurisdicții cu un nivel redus de impozitare. CESE recomandă Comisiei și statelor membre să intensifice eforturile de negociere la nivel internațional, în cadrul unor organisme ca OCDE sau G20, pentru a asigura o implementare uniformă a normelor propuse la nivelul UE și al OCDE și pentru a analiza posibilitatea aplicării acestora și în cazul întreprinderilor din sectorul financiar.

⁽⁷⁾ <http://www.oecd.org/tax/transfer-pricing-documentation-and-country-by-country-reporting-action-13-2015-final-report-9789264241480-en.htm>

⁽⁸⁾ <http://www.oecd.org/ctp/beps-actions.htm>

⁽⁹⁾ A se vedea Avizul CESE pe tema luptei împotriva fraudei și a evaziunii fiscale, JO C 198, 10.7.2013, p. 34.

3.5. În ceea ce privește normele privind „impozitarea la ieșire”, CESE susține propunerea și recomandă ca statele membre să accepte recuperarea sumelor datorate prin plăți eşalonate numai în cazul în care transferul nu urmărește exclusiv reducerea contribuției fiscale a întreprinderii în cauză.

3.6. CESE recomandă ca clauza *switch-over* să se aplice direct tuturor contribuabililor care realizează venituri în jurisdicții recunoscute ca paradisuri fiscale.

3.7. CESE sprijină normele din proiectul de directivă referitoare la societățile străine controlate.

3.8. Având în vedere prejudiciile produse bazelor fiscale ale statelor membre de planificarea fiscală agresivă, CESE recomandă Comisiei și statelor membre să stabilească un termen cât mai scurt de punere în aplicare a acelor elemente ale directivei care sunt în concordanță cu angajamentele asumate în procesul BEPS, în contextul acordurilor OCDE/G20. CESE consideră excesiv termenul de trei ani prevăzut de proiectul de directivă.

3.9. Având în vedere impactul potențial asupra climatului de investiții în Europa, CESE ar fi apreciat prezența unei evaluări de impact în proiectul de directivă, așa cum se întâmplă de obicei în cazul propunerilor care vizează modificări substanțiale.

Directiva de modificare a Directivei privind cooperarea administrativă (DAC)

3.10. Având în vedere efectele grave generate de fraudă și evaziunea fiscală, CESE susține normele prezentate în proiectul de directivă de modificare a Directivei privind cooperarea administrativă. Includerea rapoartelor privind rezultatele financiare ale întreprinderilor printre categoriile de informații care fac obiectul schimbului automat de informații între administrațiile fiscale ale statelor membre va crește eficacitatea acestui instrument utilizat în combaterea fraudei și evaziunii fiscale, dar și a planificării fiscale agresive.

3.11. CESE consideră că rapoartele prevăzute în proiectul de directivă ar trebui solicitate doar marilor corporații multinaționale la care se face trimitere în propunere, nu și IMM-urilor, în cazul cărora ar avea un impact disproportionat sub aspectul costurilor. Limitarea acestei cerințe doar la corporațiile multinaționale care au un venit consolidat ce depășește un anumit prag se poate dovedi o măsură contraproductivă și discriminatorie.

3.12. Modificările propuse în proiectul de directivă încurajează transpunerea în mod uniform, la nivelul statelor membre, a acțiunii 13 din proiectul BEPS al OCDE. CESE este de acord cu poziția Comisiei, care susține că o combatere eficace a fenomenului planificării fiscale agresive se poate face doar la nivel global.

3.13. Având în vedere numeroasele solicitări ale organizațiilor societății civile de creștere a transparenței în domeniul impozitării corporațiilor multinaționale, CESE recomandă Comisiei să includă printre prevederile directivei și obligația statelor membre de a face publice datele prezentate în rapoartele care vor face obiectul schimbului automat de informații.

Recomandarea Comisiei privind abuzurile în ceea ce privește tratatele fiscale

3.14. Recomandarea Comisiei vizează transpunerea la nivelul statelor membre a acțiunilor 6 și 7 din proiectul BEPS al OCDE, care își propune modificarea Convenției-model privind impozitarea, pentru a reduce posibilitatea abuzurilor din partea corporațiilor multinaționale.

3.15. CESE susține cele două clauze antiabuz pe care Comisia le-a propus în recomandare. Prin includerea acestora în tratatele pe care statele membre le încheie între ele sau cu state terțe, se reduce semnificativ posibilitatea ca veniturile realizate de corporațiile multinaționale să scape impozitării prin specularea prevederilor tratatelor (*treaty shopping*).

Comunicarea privind o strategie externă pentru impozitarea eficace

3.16. Comunicarea Comisiei prezintă strategia externă a UE privind impozitarea eficace a societăților comerciale, dat fiind caracterul global al evaziunii fiscale și al planificării fiscale agresive. CESE este de acord cu abordarea Comisiei.

3.17. Comisia propune o abordare coordonată a tratamentului aplicat de statele membre țărilor terțe în ceea ce privește aspectele legate de transparența fiscală. CESE sprijină poziția Comisiei, având în vedere faptul că implementarea eterogenă a standardelor privind buna guvernare fiscală de către statele membre în relația cu țările terțe nu a condus la rezultate concludente în lupta împotriva planificării fiscale agresive.

3.18. Dată fiind dinamica evoluției contextului fiscal mondial, criteriile UE privind buna guvernare fiscală trebuie actualizate. Comisia propune noi criterii de bună guvernare fiscală în anexa I a comunicării. CESE salută inițiativa Comisiei și încurajează Consiliul să aprobe noile criterii.

3.19. CESE s-a pronunțat ⁽¹⁰⁾ în favoarea unei liste a UE conținând jurisdicțiile care refuză aplicarea standardelor de bună guvernare fiscală. În prezent, majoritatea statelor membre au un sistem propriu de liste și de sancțiuni pentru operațiunile financiare care implică aceste teritorii. CESE consideră că o listă a UE cu criterii clare de identificare a jurisdicțiilor necooperante și cu sancțiuni aplicabile uniform de către toate statele membre ar constitui un instrument mult mai eficace de combatere a evaziunii fiscale și a planificării fiscale agresive. De aceea, CESE susține acțiunile propuse de Comisie în prezenta strategie.

Bruxelles, 28 aprilie 2016.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Georges DASSIS

⁽¹⁰⁾ A se vedea Avizul CESE pe tema pachetului privind transparența fiscală, JO C 332, 8.10.2015, p. 64..